

5. Elsystem på motorredskap - förebyggande information

Varje månad brinner ca 30 lantbrukstraktorer i Sverige. Mer än hälften av bränderna beror på brister i elsystemen. Var tredje brand inträffar när traktorerna står stilla. Det som orsakar flest bränder i motorredskapens elsystem är ledningarna mellan: Olika batterier, batterier och startmotor, generator och batterier samt plusledning till huvudströmbrytare.

Med motorredskap menar vi i detta informationsblad traktorer, skördetröskor, snöskotrar, fyrhjulingar, åkgräsklippare och andra självgående maskiner. För skogsmaskiner och entreprenadmaskiner gäller andra krav för brandsäkerhet.

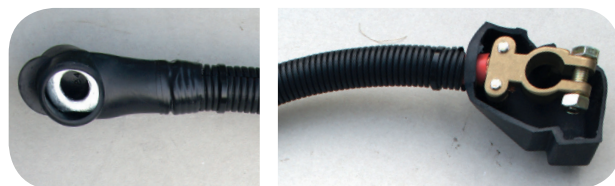
De exakta brandsäkerhetskraven för motorredskap finns angivna i Brandskyddsföreningens regler SBF 127. Följer du våra anvisningar och råd i det här informationsbladet uppfyller du tillämpliga delar i SBF 127 och säkerhetsbestämmelserna i våra villkor. Därmed undviker du nedsättning av ersättning vid en eventuell skada. SBF 127 tillämpas som föreskrift av alla försäkringsbolag.

Ett godkänt och väl underhållet elsystem eliminerar nästan helt risken för elbrand i ett motorredskap. Ett godkänt elsystem minskar också risken för brand i byggnader. Det är nämligen inte ovanligt att en brinnande traktor i eller intill en byggnad ödelägger stora ekonomibyggnader.

Elledningar

Alla pluskablar mellan olika batterier, batterier och startmotor, generator och batterier samt plusledning till huvudströmbrytare ska vara hela, i bra skick och i hela sin längd skyddade av oljebeständiga och godkända skyddsslangar. Alla anslutningar (kabelskor) ska skyddas med hela och godkända polskydd. OBS! detta gäller även plusanslutning på batteri.

Exempel på hur kabel mellan batteri och startmotor ska vara skyddad.

Vi godkänner också så kallad slitsade oljebeständiga skyddsslangar för eftermontering trots att dessa egentligen inte är godkända enligt SBF 127. Slitsade skyddsslangar ska klämmas ihop med buntband på var tionde centimeter.

Alla övriga elledningar ska vara hela, i bra skick och vara avsäkrade enligt motorredskapens instruktionsböcker. Eventuellt eftermonterad elutrustning ska monteras fackmannamässigt och avsäkras med så klen säkring som möjligt.

Alla elledningar ska skyddas mot mekanisk åverkan, vassa kanter och höga temperaturer. Elledningar och ledningshärvor får inte ligga lösa utan ska fästas på lämpligt sätt.

Alla klammer ska vara av isolerande typ.

Huvudströmbrytare

Alla motorredskap ska vara försedda med huvudströmbrytare. Strömmen ska **alltid** brytas när motorredskapet lämnas. Handmanövrerade huvudströmbrytare ska placeras lättåtkomligt. På traktorer är huvudströmbrytarna vanligen placerade på vänster sida i anslutning till dörren. De är på så sätt lättåtkomliga men ofta utsatt för smutsstänk från framhjulen och bör om möjligt skyddas från smuts och väta.

Vissa traktorer har huvudströmbrytaren placerad på höger sida, vilket gör att man måste gå runt

Dina
Försäkringar

www.dina.se

traktorn för att slå till och från den. Tyvärr resulterar det ofta i att man inte använder huvudströmbrytaren som man ska. Vi rekommenderar att man flyttar sådana huvudströmbrytare så de blir mer lättåtkomliga.

Elmanövrerade huvudströmbrytare

Traktorer som nylevereras efter år 2002 ska vara utrustade med elmanövrerade huvudströmbrytare. För att minska risken för att glömma slå från huvudströmbrytarna på äldre traktorer rekommenderar vi att man installerar elmanövrerade huvudströmbrytare även på äldre traktorer. Elmanövrerade huvudströmbrytare bör om möjligt manövreras med startnyckeln.

All montering av elmanövrerade huvudströmbrytare ska göras av märkesverkstad/fackman.

Exempel på elmanövrerad huvudströmbrytare.

Släckutrustning

Traktorer som nylevererats efter år 1995 ska vara försedda med brandsläckare lägst klass 27A 183BC (pulversläckare 4kg). För övriga krav på släckutrustning se vårt informationsblad "Släckutrustning".

Brandskyddskontroll

Traktorer och lantbruksmaskiner ska brandskyddskontrolleras med jämna mellanrum. Brandskyddskontroll görs av behörig personal. Kontroll kan göras av ägaren själv (egenkontroll) om de används enbart i lantbruket.

Används maskinen i t ex byggtreprenad ska den besiktigas varje år.

- Traktor levererad från och med 20170401 ska brandskyddskontrolleras vart 5:e år. Däremellan görs kontroll varje år.
- Traktor levererad före 20170401 ska kontrolleras varje år.
- Tröska levererad från och med 20170401 ska ha automatisk släckanläggning och besiktigas varje år.
- Tröska levererad före 20170401 ska kontrolleras varje år.
- Andra självgående maskiner som t.ex.kross och hack kontrolleras varje år.

Behöriga besiktningsmän hittar du på Trafikförsäkringsföreningens hemsida www.tff.se. Checklista för kontrollen hittar du på www.dina.se eller på www.lantbruketsbrandskydd.nu. Spara besiktningsprotokoll och checklista i minst 5 år. Vid en brandskada som beror på att man slarvat med besiktning eller kontroll kan leda till nedsättning av ersättning eller att ersättning uteblir.

Högtryckstvättning

Det är ur skadeförebyggande synpunkt viktigt att hålla motorredskap rena. Då det gäller tvätt med högtryckstvätt måste man dock vara mycket varsam så man inte skadar elsystem och känsliga lager genom att spruta vatten med högt tryck direkt på elsystemen och lagren.

På känsliga ställen kan rengöring med tryckluft vara ett bra alternativ.

Övrig skadeförebyggande information

Söka i LBKs rekommendationer med hjälp av dator:

www.lantbruketsbrandskydd.nu/lbk-parmen

Du hittar också mer skadeförebyggande råd och tips på www.dina.se/forebygg-garden

Har du frågor?

Kontakta oss så hjälper vi dig.

Dina
Försäkringar

www.dina.se